

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΑΘΗΝΑΙ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1896

✻ 39 ✻

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΚΑΤ' ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΕΛ. ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΥΠΟ

KARL DIETERICH

Και την ΐδιαν αντίθεσιν την θεωρούμε εις τὸ χαριτωμένο ποίημα "Δάρνη καὶ Μυρτώ..."

Κ' ἔσαν ἡ πρώτη ἔρωτικὴ τραγοῦδι μελοποιήσῃ, Τραγοῦδ' ἢ ἄλλη θλιβερό, παραξένοι ἀγγίξει.

Θλιμμένη πόδιλα τὰ μαλλιά τῆς Δάρνης ἀντικρύζει, Μὴ τῆ δροσοῦλα τῆς αἰγῆς ἢ Μύρτω τὰ χιανίζει,

Καὶ μετὰ στῆς τρακαφυλλίης σὰ ζέρορος διαβαίνει, Σὲ μνήμα φέρει ἀγνωστὸ ἢ Δάρνη λυπημένη

Κ' ἀκούει τὸ παρόπιον ποῦ χύνει τὸ τραγῶνι, Ὅταν σὸν λόγγῃ ἢ Μυρτώ μ' ἀγῶνια ξεφαντώνει,

Κ' ἔσαν μελῆς γ' ἠγάπη τῆς δάρνης, τότε τὰ χίρια τῆς σταυρώνει!

Κ' ἡ λυπημένη κεφαλὴ δὴ ἀπὸ τρεῖς φορές κινεῖται, Ὅσῳ νὰ λέγγῃ "Ἐρωτὰ ἀπὸ νεκρῆ ζῆσιτε!"

«Μὰ ἐγὼ, λέγει ὁ ποιητῆς, «Ἐγὼ τῆς δάρνης ἀγαπῶ τὸ πνεῦμα καὶ ἄλλῃ Για τοῦτο κ' ἔσαν ἢ Μυρτώ χαμογελά μπροστά μου, Τῆ δάρνη πάλι ἀνίσταθ' ἀνάστη ἢ μετὰ μου.»

Καὶ χαρακτηριστικώτερα ἀκόμα μὲ φανταίνονται ἀπὸ τὰ ἐξῆς:

... προτιμῶ τὴν νύκτα τῆς ἡμέρας, Τὸ πίπτον φύλλον καὶ οὐχ' ἐνοικίους μορφοῦλους, Ἀπὸ τὸ ἄστρον τῆς αἰγῆς τοῦς δόνοντας ἀστέραι,

Καὶ προτιμῶ ἕνα νεκρὸν ἀπὸ τοῦς ζῶντας ὄλους

Ζωηρότατα ὅμως αὐτὴν τῆ λαχτάρα γιὰ τὸν θάνατον, τὸ βραμὸν τῆς ζωῆς μὲς δειχέται ἔκείνη τ' ὠραία "Ἄσμα", ποῦ τὸσον πιστὰ καθαρφετίζει τὴν ψυχικὴν του κούρασι ποῦ ἡγγαλιὰ μὲ τοῦς πονεμένους του στίχους σὸν τὸ βραδυτικὸν καμπάνιαρα ὕστερ' ἀπὸ τὸν κόπον καὶ τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας

Κλεισθῆτε, μαιτα μου, κλεισθῆτε, Εἰς τὸ σκοτάδι

Χίρια, σὸν στήθος, σταυρωθῆτε, Σικουρασθῆτε

Ἦλθε τὸ δρόμῳ! Σκοθῆτε, πόδια κυροσμένα, Τὸ μνήμα ἐφάνη,

Ξαπλωσάτε, σθανωμέναι, Δυστοχημένα,

Ὁ δρόμος φτάνει ... Ὅταν, καρδιά! καρδιά, κωμῆσου

Στῆς γῆς τὰ στήθη! Στῆ γῆ θὰ παύσων οἱ παλμοί σου

Κ' οἱ γογγυσμοί σου Χόρτασε λήθη!

Ἰδοὺ ἡ κορφή σὸν πέταγμα τῆς φαντα-

σίας του. Ποῦ νὰ χορτῆ αὐτὸ τὸ ποτάμι μὲ τὸ μελαγχολικὸ μουρμουρητὸ καὶ τὸ ἀργυροῦλισμα τῶν κυμάτων του παρὰ στὴν ἀπέραντη θάλασσα τοῦ "μυθῆν"; Ἀλήθεια, πρέπει νὰ γείνη μιά περιπέτεια τοῦ δράματος ἢ πρέπει νὰ γαθῆ στὸν ἄβυσσον. Πρέπει ν' ἀποχωρισθῆ τὸν δρόμον ποῦ τὸν τραβοῦσε ἕως τώρα ὁ Παράσχος μαζὶ μὲ τὸν Μπαίρων. ἢ θὰ τὸν ἀρπάξῃ τούτος μαζὶ του Ἄσπλαχνος, ἀγύριστος, ἀκαταμάχητος.

Ἐδῶχος αὐτὸς ὁ φαιδρὸς ἔγεινε ἐγκαίρως. Ὁ Παράσχος εὐρήκε τὸ ἀντίδοτον γιὰ τὴν ἀρρωστικὴν του τάσι. Ὁ Μπαίρων δὲν τὸ εὐρήκε. Διότι ὅσον δαιμονικὸ, γιγαντιαῖον καὶ μεγαλοφάνταστο κ' ἂν μὰς φαίνεται τὸ πνεῦμα τοῦ μεγάλου Ἀγγλου ὅσον κ' ἂν μὰς παραξένοι, μολταυτὰ εἶνε ἀγιάτρευτος ὁ διχασμὸς μεταξὺ τοῦ ποιητῆ καὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὅπου χαλῶν τὴν ἀρμονίαν τῆς προσωπικότητός του, τὴν μόνη πηγὴ τῆς ἀνθρωπίνης εὐτυχίας. Ὅσον μεγαλειότερα εἶνε τὰ πρωτεύματα τὴν βρώπου, τόσο φηλοπετῆ καὶ φηλοπέντατα, κ' ὅσο φηλοπετῆ τόσο κινδυνεύει νὰ πάσῃ, καθὼς μὰς λέγει τὰρχαῖο παραμῦθι τοῦ Ἰνάρου. Ὁ Μπαίρων ἦταν τέτοιος Ἰκάρως ἢ φαντασία ἦσαν μεγαλιότερη παρὰ τὴν καρδίαν του ἔκείνη δὲν εἶχε ἀντιζύγιον τούτῃ, κ' αὐτὴ ἡ δυσαρμονία τὸν καταστρεφε, ὅπως ἐκατάστρεφε καὶ τὸν Heine. Ἡ καυτερὴ του φαντασία ἔκαψε τὸν ἑαυτὸ του. Τοῦ ἔλειψαν τὰ δύο μεγαλιότερα, στεριότερα στεγνῶματα ποῦ μόνον ἡ καρδιά μὰς δεῖται, ἢ ἀγάπῃ καὶ ἢ πίστις εἰς τὸν Θεὸ καὶ στὴν πατριδα.

Καὶ ἰδοὺ οὐτι ἀκρίνει τὸν Παράσχον ἀπὸ τὸν Μπαίρων. Μικρότερος βεβαίως ποιητῆς, ἦταν μεγαλιότερος καὶ συμπαιθέστερος ἄνθρωπος, διότι ἡ καρδιά ἦταν ἢ κεφαλῶδρον ποῦ χυθῆκαν ἀπ' αὐτὴ τὰ δύο ποτάμια τῆς φηλοσκίαν καὶ τῆς φιλοπατρίας. Αὐτὴ ἡ διπλὴ πίστις, ἢ γῆτι καὶ ἢ οὐράνια τὸν ἐφόλαξ ἀπὸ τὴν ἀπειλασίαν, τῆς ὁποίας τόσο συχνὰ ἐκινδύνουσε νὰ γείνη θύμα.

Ἀς ἰδοῦμε λοιπὸν, πὼς ἐκφράζονται ἀπὸ τὰ δύο στοιχεῖα στὴν ποίησιν του καὶ πὼς ἐρροποποιήσαν τὴν ἀπειλοδοξίαν του.

Τὰ πρώτα πατριωτικὰ του τραγοῦδια ξεφύτρωσαν κ' ἀπὸ τὴν πικρὴν ρίζαν τῆς λύπης, ὅπως τὸ εἶδῶμεν παραπάνω ἀπὸ τὸ "Πατρις καὶ Ἐρις", ὅπου ἐγέννησε ἢ φαρμακεμένη ὠρα τοῦ χωριζομένου ἀπὸ τὸ πατρικὸ χῶμα. Καὶ πρωτίστως μάλιστα, στὴ φυλακῆ τοῦ Μενδραεῖ, ὅπου τὸν ἔφερε τὸ "Ἐγερτήριον" κατὰ τῆς περιστάσεως δυναστείας, ἐξυμνήσε ἀπὸ τὸ παραθύρι: τῆς φυλακῆς "τὸ Πλάτανι τοῦ Μενδραεῖ, τοῦ ὁποίου ἢ θωρεῖα, ὅσο ἔβρω, εἶνε ἢ πρώτη ἀφορμὴ τῆς πατριωτικῆς του ποιήσεως. Ἐκεί λέγει σὸν πλάτανι:

Ὁ Πλάτανι, πόσες φορές στοῦς κλώνους σου ἀποκάτω

Τῆς ἀρετῆς τὸ φέριμα εἰσέρθη τὸ χωνάτο!

Πόσες φορές σὸν ἀδελφεῖ στὴ ρίζαν σου τὴν κρούα

Ἐκαθῆσαν ἢ ἀρετῆ κ' ἢ σκοτεινὴ κακία!

Καὶ παρόμοια μὲ τὸ γνωστὸ δημοτικὸν τραγοῦδι "Ὁ Ὀλυμπος κ' ὁ Κίσασθος", ὅπου τὸ κεφάλι τοῦ σκοτωμένου κλέφτη μιλᾷ μὲ τὸν ἀγτὸ τοῦ Ὀλυμποῦ, ἐξακολουθεῖ.

Πάρε, δειντρί, τὰ νιάτα μας καὶ τ' ἄνθη μας στολισσο

Νὰ γείνῃ ἢ ρίζαν σου βουνοῦ, καὶ σύννεφον ἢ κορφή

Πάρε, δειντρί, τὰ νιάτα μας καὶ τὴν παλληκαριά μας, Καὶ βύζαζε τὸ αἷμα μας, καὶ πῆ τὰ δάκρυά μας,

Νὰ γείνης ἔρκαος, γίγαντας, τὸν κόσμο νὰ κακίπτεις

Φάγε, δειντρί, τὰ νιάτα μας, φάγε τα, νὰ χορτάσεις

Ἐδῶ ἀλήθεια ὁ πατριωτικὸς τόνος δὲν φαίνεται τόσον ἀπὸ τὸ περιεχόμενον παρ' ἀπ' τὴν μορφήν. Ἀλλ' κ' αὐτὸ εἶνε ἀξιοσπούδαστο γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν του. Ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ νεκρὸς ποιητῆς ἐμαλέτησε τὰ κλέφτικα τραγοῦδια ὅτι δροσοποτιζήθηκε μὲ τὸ μρωμένο βουνηζιον ἄερα, ποῦ φορᾷ μετὰ τοῦς, ἔχει ὅμως μὲ τὰ ξεραμένα λιθῶδια τῆς ἀκαδημαϊκῆς ποιήσεως. Τίτοινα δημοτικὰ πρότυπα τ' ἀντικρύζομε καὶ σὲ πολλὰ ἄλλα καὶ μάλιστα τὰ καλλιτέριον του τραγοῦδια: πρὸς ἀκόμη "Ἀγῆος καὶ σταυρός", "Τὰ δύο μνήματα", "Ρωδιὰ καὶ κυπρίστους", καὶ ἄλλα.

Ὁ δὲ ἦτο πολλῆς ἀξίας γιὰ τὴν ἱστορίαν τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας νὰ μελετήσῃ κανεὶς τὴν ἐπιρροὴν τῆς δημοτικῆς ποιήσεως πάνω εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ποίησιν (Κανετροσισίε), ὅχι μόνον γιὰ τὸν Παράσχον, ἀλλὰ καὶ γιὰ τοῦς ἄλλους μεγάλους λορικοῦς, γιὰ τὸν Βαλαωρίτη καὶ ἄλλους. Πολλὰ ἔμαθε κ' ἀπὸ τὸν κατ' ἐξοχίαν τούτον "ποιητῆ τῆς Κλεφτουριάς", μὲ τὸν ὅποιον τὸν ἔδεσε στενὴ φιλία. Για ν' ἀποδειχθῇ ὅμως φιλολογικῶς ἢ ἐνέργεια τούτου πάνω στὴν ποιητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Παράσχου, ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν πρῶχειρα καὶ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦς (ἢ διότι βεβαίως θὰ ἔδωκεν γράμματα μεταξὺ τοῦς οἱ δύο μεγάλοι λορικοῖ. Οἱ δύο τοῦς ἦταν ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῶν κλέφτικων τραγοῦδιῶν. Καὶ μάλον τούτῃ ἡ διαφορά τοῦς εἶνε μεγάλη. Σύμφωνα μὲ τὴν χρονικὴν τοῦς ἀπόστασιν δὲν ἐκῶταξαν τὸν διχασμὸν ἐκείνων κόσμον μὲ τὸ ἴδιον μάτι. Ὁ Βαλαωρίτης ἔδωκε ἀκόμη καὶ ἔφθερε στὴν φαντασίαν του τὴν κλέφτικὴν ζωῆ. Ὁ ἄερας τῆς ἦταν ἀκόμη ὁ δικός του. Γι' αὐτὸ καὶ ἢ ποιητῆς τοῦ φηλοπετῆ στὰ κορφοθύνα σὸν σταυραστῆς, ποῦ ἔφαγε ὅλα τὰ νιάτα καὶ τὴν ἀνταρτίαν τοῦ κλέφτη. ἔχει κ' ἢ ἀνδρικό, δραστήριον, παλληκαριστικὸν ποιητικὸν τὸ Βαλαωρίτη

Ὁ Παράσχος ἀπ' ἐναντίας δὲν ἔδωκε πλῆρον τῆς μεγάλῃς ἐποχῆς μὲ τὰ μάτια τοῦ

1). Δὲν μὲ φαίνεται ἄσπο νὰ σημεῖωσῃ ἐδῶ, ὅτι ἢ ἔλλειψε ἀπὸ ἐκείσε τῆς ἀλληλογραφίας τῶν μεγάλων ποιητῶν καὶ ἐπιστημῶν τῆς Ἑλλάδος δυσκολοῖς πολλὰ τὴν βαθεῖαν σπουδὴν τῆς πνευματικῆς τῶν ἐξελίξεως. Ὅσο ἔβρω ἔγω, μόνον τοῦ Κοραῖ τὰ γράμματα εἶνε προστά εἰς τὸ κοινὸν θὰ ἦτο δυνατόν εἰς τὸν κ. Θεοφιλονδὸν νὰ γράψῃ τὴν βιογραφίαν του χωρὶς αὐτῶ: πῶς ἐξεδόθησαν ἄγνωστα ἀκόμη γράμματα τοῦ Μπαίρων, καὶ πῶσον πῶς ἐφίξεν εἰς τὰ σκοτεινὰ ἀκόμη μέρη τῆς ζωῆς του. Δὲν θὰ ἦτο ἔθνικὸν καθήκον νὰ γείνη τὸ ἴδιον μὲ τὴν (βεβαίως ὑπάρχουσαν) ἐπιστολογραφίαν τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Βαλαωρίτη, τοῦ Παράσχου; Διὰ τὸν πρῶτον ἢ ἐκατοστὴ ἐπιπέτοις του παρῆγε λαμπρὰν εὐκαιρίαν διὰ τέτοιαν «Ἐκατομῆτιν», διὰ τὸν τελευταῖον θὰ ἦτο μεγάλῃς ὀφειλῆς διὰ τὸν βιογράφον του. Ἰσως θ' ἀποφασίσῃ ἢ γῆρα ἢ ὁ υἱὸς τοῦ μακροτέρου ποιητῆ νὰ γείνη τὸ ἔργον. Μακάρι νὰ γείνη!

συγχρόνου παρὰ μὲ τὰ μάτια τοῦ ἐπιγόνου, μόνον ἀπὸ τὰ διηγήματα τῶν γέρον ἀγωνιστῶν τὴν ἐγνώρισε: τῆ λαχταροῦσε σάμπως λαχταρᾷ κανεὶς τὸν πεθνημένο του πάππον ποῦ τὸν ἔχει μόνον ἀκουστό; τὴν ἀγαποῦσε καθὼς ἀγαποῦμε τὰ περσμένα ποῦ δὲν τὰ εἴλαμε' καὶ γιὰ τούτῳ τὰ μεγαλώνομα κ' ἐξιδανικεύομα. Λοποῦματε γιὰ τὸ παρελθὸν τὸ ἐξασπμένο τῶν προγόνων, κ' ἢ λότη αὐτὴ φέρει παθητικότητα, αἰσθηματικότητα, ἀερσίαν. Γι' αὐτὸ καὶ ἢ ποιητῆς τοῦ Παράσχου ἔχει κ' ἢ αἰσθηματικὸν, παθητικὸν, θηλυκὸν. Δὲν πετᾷ σὸν τὸν ἀγτὸ, παρὰ χαμοφτερνιγίσει σὸ σκοτάδι, σὸν τῆ φωτοφοβοῦ μενὴν νυχτερίδα.

[Ἐπταὶ συνέχεια.]

Η ΜΙΚΡΑ ΑΘΙΓΓΑΝΙΣ

II.

Μετὰ τὸν γάμον τῶν ἀνεχώρησαν μακρὰν τῶν Παρισίων ἐπὶ τινὰς ἡμέρας πρὸς ἀνεῦρεσιν μονόρους σταθμοῦ, ἐνθα ἐβουθίσθησαν εἰς τὴν πανταλὴ ἐκείνην λήθην τῶν κοσμικῶν ὑποχρεώσεων. ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶναι δυνατόν νὰ δοκιμάσῃ τις τὰς μεθυστικὰς τοῦ ἔρωτος ἀπολαύσεως.

Ἄλλ' ἐδέησε τάχιστα νὰ ἐπανεέλθωσιν οἱ Παρισίαι ἀνεμένον αὐτοῦς, τὸ θέατρον, ἢ δόξα. Ἡ Μιχαίλη ὀσμημέραι ἐτελειοποιεῖτο, ἢ φωνὴ αὐτῆς προσέκτα νέαν εὐροτέραν ἔκτασιν, ἢ τῆς ἐπὶ τῆ ἐνέπνευσε μείζον τὸ πάθος καὶ ἢ ἐξοργος καλλονῆ τῆς ἐφαίνετο ἀποκτήσασα νέα θελήγτρα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἐρωτικῆς εὐδαιμονίας.

Ἄλλ' ἐδέησε τάχιστα νὰ ἐπανεέλθωσιν οἱ Παρισίαι ἀνεμένον αὐτοῦς, τὸ θέατρον, ἢ δόξα. Ἡ Μιχαίλη ὀσμημέραι ἐτελειοποιεῖτο, ἢ φωνὴ αὐτῆς προσέκτα νέαν εὐροτέραν ἔκτασιν, ἢ τῆς ἐπὶ τῆ ἐνέπνευσε μείζον τὸ πάθος καὶ ἢ ἐξοργος καλλονῆ τῆς ἐφαίνετο ἀποκτήσασα νέα θελήγτρα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἐρωτικῆς εὐδαιμονίας.

Ἄλλ' ἐδέησε τάχιστα νὰ ἐπανεέλθωσιν οἱ Παρισίαι ἀνεμένον αὐτοῦς, τὸ θέατρον, ἢ δόξα. Ἡ Μιχαίλη ὀσμημέραι ἐτελειοποιεῖτο, ἢ φωνὴ αὐτῆς προσέκτα νέαν εὐροτέραν ἔκτασιν, ἢ τῆς ἐπὶ τῆ ἐνέπνευσε μείζον τὸ πάθος καὶ ἢ ἐξοργος καλλονῆ τῆς ἐφαίνετο ἀποκτήσασα νέα θελήγτρα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἐρωτικῆς εὐδαιμονίας.

Ἄλλ' ἐδέησε τάχιστα νὰ ἐπανεέλθωσιν οἱ Παρισίαι ἀνεμένον αὐτοῦς, τὸ θέατρον, ἢ δόξα. Ἡ Μιχαίλη ὀσμημέραι ἐτελειοποιεῖτο, ἢ φωνὴ αὐτῆς προσέκτα νέαν εὐροτέραν ἔκτασιν, ἢ τῆς ἐπὶ τῆ ἐνέπνευσε μείζον τὸ πάθος καὶ ἢ ἐξοργος καλλονῆ τῆς ἐφαίνετο ἀποκτήσασα νέα θελήγτρα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἐρωτικῆς εὐδαιμονίας.

Ἄλλ' ἐδέησε τάχιστα νὰ ἐπανεέλθωσιν οἱ Παρισίαι ἀνεμένον αὐτοῦς, τὸ θέατρον, ἢ δόξα. Ἡ Μιχαίλη ὀσμημέραι ἐτελειοποιεῖτο, ἢ φωνὴ αὐτῆς προσέκτα νέαν εὐροτέραν ἔκτασιν, ἢ τῆς ἐπὶ τῆ ἐνέπνευσε μείζον τὸ πάθος καὶ ἢ ἐξοργος καλλονῆ τῆς ἐφαίνετο ἀποκτήσασα νέα θελήγτρα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἐρωτικῆς εὐδαιμονίας.

Ἄλλ' ἐδέησε τάχιστα νὰ ἐπανεέλθωσιν οἱ Παρισίαι ἀνεμένον αὐτοῦς, τὸ θέατρον, ἢ δόξα. Ἡ Μιχαίλη ὀσμημέραι ἐτελειοποιεῖτο, ἢ φωνὴ αὐτῆς προσέκτα νέαν εὐροτέραν ἔκτασιν, ἢ τῆς ἐπὶ τῆ ἐνέπνευσε μείζον τὸ πάθος καὶ ἢ ἐξοργος καλλονῆ τῆς ἐφαίνετο ἀποκτήσασα νέα θελήγτρα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἐρωτικῆς εὐδαιμονίας.

Ἄλλ' ἐδέησε τάχιστα νὰ ἐπανεέλθωσιν οἱ Παρισίαι ἀνεμένον αὐτοῦς, τὸ θέατρον, ἢ δόξα. Ἡ Μιχαίλη ὀσμημέραι ἐτελειοποιεῖτο, ἢ φωνὴ αὐτῆς προσέκτα νέαν εὐροτέραν ἔκτασιν, ἢ τῆς ἐπὶ τῆ ἐνέπνευσε μείζον τὸ πάθος καὶ ἢ ἐξοργος καλλονῆ τῆς ἐφαίνετο ἀποκτήσασα νέα θελήγτρα ὑπὸ τὴν σκιάν τῆς ἐρωτικῆς εὐδαιμονίας.

πάθος, ἦτο μὲν ἀγαθὸς ὡς πάντοτε καὶ ἐνίστο ἴσως περιπαθῆς ὁσάκις αὐτὴ ἔπαυε τὸ ἄσμα τῆς, τὴν ἐννεγκάλιστο μὲν βεβαίως ὅπως κατὰ τὴν πρώτῃν τοῦ ἔρωτος τοῦ ὀρμῆν, ἀλλ' ἠθῶνάντο ἐπίσης ὅτι τὰ θερμὰ ἐκείνα φιλήματα προήρχοντο ἀπὸ τὸν ἀκράτητον ἐνθουσιασμὸν τῆς τέχνης. καὶ ἔχι ἀπὸ τοῦς παλμοῦς λατρευτοῦ συζύγου. Αὐτὴ ἐπόθει καὶ ὄνειρευτο νέον εἶδος φιλήματος, ἦθῶν ἄπλως ἀνθρωπίνην τρυφερότητα, ἄσχετον μὲ πάντα ἐνθουσιασμὸν, ἀπορρέοντα ἐκ καλλιτεχνικῆς οσέψεως. ἦθῶς καὶ ἐπεδῶκε τὴν ἀπελθὴ γλώσσαν τῆς καρδίας.

Τὴ ἦτο ἀληθῶς αὐτὴ ἀπέναντι τοῦ συζύγου τῆς;

Μία Ἰουδιθ, μία Ἡρα μία οἰαδήποτε ἡρωῖς ἀνταξία τῆς φανταστικῆς φρονητοσύνης τοῦ συζύγου τῆς, ἢ προσωποποιήσεως καλλιτεχνικῆς τινος ἰδεολογίας καὶ τίποτε περισσότερον. Εἰς τί ἐχρησίμευσαν τὰ εἰκόσιν αὐτῆς ἔτη καὶ τὸ μοναδικὸν τῆς κάλλος; Τοιαῦτα σκοπετομένη ἠθῶνάντο ἐζηλοτυπία πρὸς τὸ τάλαντον αὐτῆς, καὶ ἐμίσει αὐτὸ διότι ἐπέθετο ὅτι ὁ Ρογῆρος δὲν ἠγάπα τὴν Μιχαίλην ἀλλὰ τὴν καλλιτέχνην. Ἡ ὀσφία αὐτῆ ἐδηληγῆραζεν ἡρέμα καὶ ἀνεπαίσθητος τὴν εὐδαιμονίαν τῆς. Αἱ ἀνευφημίαι τοῦ κοινοῦ καὶ τὰ ἄνθη τῆς ἐπιτυχίας ἀπεδαινον δι' αὐτὴν ἀντικείμενα πικρίας καὶ μίσους.

Ἄλλ' ὁ Ρογῆρος δὲν ἔδωκε τίποτε ἐν τῇ ἀτομικῇ ἐκείνῃ ἀπομονώσει ἢν γενῆ ἢ συνηχῆς καλλιέργεια τῶν ὑπαγορευσῶν τῆς τέχνης οὐδὲν ὑπόπτειν καὶ ἐξηκολοῦσε νὰ διδάσκῃ τὴν Μιχαίλην.

III

Ἐπὶ τινὰ ἀκόμη χρόνον ἐκείνη ὑπῆκουσεν, ἀλλὰ μίαν ἡμέραν καθ' ἣν ὡς συνήθως τὴν προσεκάλεισεν εἰς τὸ κέρβαλον ἔπαυσεν ἀποδοτικῶς.

Ὅχι, εἶπε μετ' ἀποφασιστικότητος, δὲν θὰ τραγοῦδησῃ σήμερον!

Καὶ προσέθηκε:

Σκοπεῖω ἄλλως, νὰ ζητήσω ἄδειαν ἀπὸ τὴν διεθῶναιν τοῦ θεάτρον, ἔχω ἀνάγκη νὰ ἀναπαυθῶ.

Ὁ Ρογῆρος ἠένεισε πρὸς αὐτὴν ἐκθαμβος καὶ ὄλιγον συνωφροῦθη ἔδεικνε προσηνὴ συμπτώματα δυσαρρετικῆς, δὲν ἀπήνηρξεν ὅμως καὶ ἐπὶ τινὰς μάλιστα ἡμέρας οὕτε λόγος ἔγινετο περὶ μουσικῆς. Παρῆλθεν ἔδδομας οὕτω, ἀλλ' ὁ συζυγος ἦτο νεορικός, τεταραγμένος, διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος τῶν καλλιτεχνικῶν του ἐκστάσεων.

Εἰς τὸ ἔθνικὸν μελόδραμα, αἱ παραστάσεις εἶχον διακοπῆ διότι ἢ Μιχαίλη δὲν ἦθελε οὕτε νὰ ἔθῃ τὸ ὄνομα τῆς εἰς τὰ προγράμματα δὲν ἠνῶσει ν' ἀκούσῃ τὰ εἶγε τοῦ κοινοῦ, ἀπέφραγε τὸν ἐκκοστικὸν ἐκείνων θόρον ὅστις ἐν τῷ προσφάτῳ παρελθόντι ἀπέτελε τὴν εὐδαιμονίαν τῆς.

Ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ ἄδρα τῆς συζυγικῆς καρδίας ἢ Μιχαίλη ἐπέθετο μετὰ πόνου ὅτι ὁ Ρογῆρος τὴν ἀπόθει ὡς γυναικα καὶ μίτην ἐπιπρότερον τὸν νύκτῃν ἐκ νέου διὰ τῶν ἐρωτικῶν τῆς θωπεύων, διὰ τῆς ἐντέχνου τρυφερότητος ἐρώσεως συζύγου.

Ἐσπείραν τινὰ ὁ Ρογῆρος δὲν ἀντίσχε καὶ ἀποτόμως

Τέλος πάντων, εἶπε, Μιχαίλη, πιστεύω ὅτι ἀνέλθετε πλέον. Πρέπει νὰ ἐναρχωρίσωμεν, τὸ θέατρον μὰς ἀναμένει. Καίρως νὰ σκεφθῶμεν καὶ τὴν ἐργασίαν.

Ὁς τελευταίαν ἀπόπειραν ἢ μικρὰ Τσιγγάνα τὸν ἐννεγκάλισθη καὶ,

Ὅχι, τοῦ ἀπήνηρξες, Ρογῆρε, ἔχι ἀκόμη. — Διὰ τί περιπάσαι πάντοτε ἀπὸ αὐτὰς τὰς σκέψεις; — Ἐγὼ, ἔχω ἀνάγκη νὰ μὲ ἀγαπᾷς. — Ἀς λησμονήσωμεν τὸν κόσμον. — Ἐλα ἀγάπη μου.

Ἐκείνος ὄψισε τοῦς ὄμους καὶ μακρὰ ὄθῆρας τὰς περιποῦσεις τῆς ἀγαπῶσεως συζύγου.

Σὺ ἐπερλάθης, τῆς εἶπεν, ἐσχηκῶθη καὶ ἀνεχώρησε.

Πρέπει νὰ ἐξέλθω, καλὴν νύκτα.

IV.

Τὸν ἦκουσεν ἀναχωροῦντα.

Ταπεινὴ, λυπημένη, ἐπιλήσιασε πρὸς τὸ παραθύρον, τὸ ἦκαίσε διὰ τὸν ἔθῃ καὶ τὸν εἶδε δρομαίως φεύγοντα μὲ τὸ ἄτακτον ἐκείνου βῆμα, τὸ ὅποιον προδίδει ψυχικὴν διατάραξιν.

Ἦτο χειμῶν, εἰς τὸν δρόμον ἐπίπεσε χιῶν, ἀλλ' ἢ Μιχαίλη δὲν ἠθῶνάντο τὸ φύχος.

Ὀδῶποτε πρότερον εἶχε καταληγῆθῃ ὑπὸ παραπληγίας ἀποθαρρύνσεως, ὑπὸ τοιοῦτου καμῆτου, ὑπὸ τοσαύτης ἀπελπισίας.

Δὲν εἶχε πλέον ἐνδοιασμοῦς, περιττὸν νὰ πλανᾷται ὁ Ρογῆρος δὲν τὴν ἠγάπα.

Εἰς τὸ θέατρον μόνον τὸ γ

Ο ΜΕΓΑΣ ΔΟΥΞ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΩΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ο Μέγας Δούξ Κωνσταντίνος, αδελφός της ημετέρας Βασιλείσσης, είναι εκ των μάλλον εκτιμωμένων ποιητών της Ρωσίας. Έργονός του Τσάρου Νικολάου, ο Μέγας Δούξ Κωνσταντίνος Κωνσταντινόβιτς έγινεν ή πρό τριακόντα έννεα έν τω άνακτόρφ Παύλοβσκη. Πατέρα έστχε πολυγώνωτην και λόγιον, μητέρα δέ εκ των μάλλον αξιολατρεύτων του αυτοκρατορικού οίκου της Ρωσίας. Παιδιόθεν περιστοιχίθη υπό παντός συνταλοούντος πρὸς έξαρσιν της ψυχής. Τό θέρος είχε τά μυστηριώδη φυλλώματα του άλλου, του πλουσιού εις ναύς και αγάλματα, τον χειμώνα τάς μακράς στοάς των Μακμαρίων άνακτόρων, βριθούσας άριστοτεχνικών θησαυρών. Η μήτηρ του ανέλαβε μόνη της τήν φροντίδα της άγωγής του. Ηθέλησε νά τον καταστήσῃ ισχυρόν άμα και άβρόν, στρατιώτην και ποιητήν. Κατά τήν διάρκειαν των μακρών νυκτων του τῷ άνεγίνωσκε ποιήματα του Ποόσκιν και του Λέρμαντωφ και ήντελει έξ αυτών τό νόημα και τό λανθάνον κάλλος των ποιημάτων εκείνων. Ένέπληξε χαριτών τον υιόν της και τον κατέστησε άλληθές βασιλόπουλο του πρσχυροῦ.

Υψηλό μάλλον άναστήματός, συναρμόζει προς τήν ισχύν των μυώνων, τήν προσειδέζουσαν εις τούς Ρωμανῶφ έξαισίαν κομψότητα τό πνεύμα του άποστρεφόμενον τά χυδαία, φέρεται πρὸς πάν ότι ευγενές και ώραιον εύφάντατος ώς οί ήρωες του Μυσσέ και οί Βασιλείς της Βαυαρίας. έπρωικίσθη και διά μαθήσεως θετικής και βαθείας. Ότε κατέλαβε τήν θέσιν του πρέδρου της Ακαδημίας των Καλών Τεχνών της Πετρούπολεως, έξεφώνησε λόγιον έν τῷ όποίῳ εις έπανθοῦν βρος και εις φράσεις έξόχως ποιητικώς ένέδωσε βαθύτατα και λιαν πρωτότυπα προνοήματα.

Ο έρως άπεκάλυψεν αιδυιόως τήν ποιητικήν του έμπνευσιν. Έδημοσιεύθησαν τότε ποιήματά του, άτινα έπέσυρον τήν γενικήν προσοχήν. χωρίς νά γνωσθῇ έτι τό όνομά του. Ός πρίγκηψ, ο νεαρός ήγεμονίδης ήδύνατο νά αναφωνήσῃ: "Όέλω νά δοξασθῶ διά ν' άντηγῶ τό όνομά μου καθ' έκάστην εις τάς ακοάς σου" διά νά εύρίσκειται περιτριγυρισμένη από έμέ" διά νά ανταλαοῦν έμέ όλα τριγύρω σου" διά νά ακούης έν τῇ σιωπῇ τήν πιστήν φωνήν μου και νά ένθυμείται τάς τελευταίας μου ήσυχίας, μέτα εις τον κήπον, τήν σκιεράν νύχτα, κατά τήν ὄραν του άποχωρισμοῦ. Κατόπιν έδημοσίευσεν ὄλοκληρον τόμον, κυκλοφορήσαντα μεταξύ των γνωρίμων του ήγεμονόπαιδος. Έν τῷ τόμῳ τούτῳ εύρίσκονται ποιήματα, έν οίς περιγράφονται αι ωραία νύκτες των βορείων κλιμάτων, όπου ή αύγή συγγέεται μέ τό έσπερινον λυκόφως, ή προχέεται ή μελαγχολία επί τῷ χωρισμῳ, ή αίρεται εις ύψηλάς στεροφάς ψάλλον τον θάνατον του άγίου Σεβαστιανού, ή μεταωρίζεται εις ύψηλάς φιλοσοφικάς συλλήψεις. γράφων τον Μακμαρέδον. Ούτως ο ποιητής κατέλαθεν άμέσως έξέχουσαν θέσιν μεταξύ των ποιητών της πατρίδος αυτού και πρσιτάται εις πᾶσαν πνευματικήν και καλλιτεχνικήν κίνησιν έν Ρωσσία.

Έκ των ποιημάτων του δημοσιεύομεν έν των μάλλον τρο-

φῶρων ούτινος όμως ή μετάφρασις έξαλείφει του πρωτοτύπου τό γόητρον:

ΒΕΝΕΤΙΚΗ ΒΡΑΔΥΑ

Θυμάσαι; νύχτα ήτανε' ή γόνδολα έκυλούσε
Κ' έμπρός από μαρμαρίνα παλάτια έπερνούσε.
Τό φεγγαράκι βλέπαμε μαζί τό άργυρό,
και των κουπιών ακούγαμε τον χτύπο στο νερό.
Θυμάσαι, πῶς ή Βενετιά σ' αύτή τῇ σιγαλιά
Κοιμότανε στης θάλασσας γλυκά τῇν άγκαλιά;

Στου καναλιού τά γαλανά, τά ήσυχά νερά
Τ' άστέρια καθρεφτίζονταν μ' άπόκρυφη χαρά.
Κ' έμεϊς έπλέαμ' άγκαλιά, μέ μαγεμένα μάτια
Μπροστά άπ' τά περιήφανα των Λογηδων παλάτια,
Κ' ένῶ κρυφά, χαρούμενη ή γόνδολα έπέτα,
Σάν ύνειρο μαγευτικό φαινόνταν ή Ηιαστέα!

Όλα φαινόνταν ύνειρο γεμάτο άπο χαρά!
Τῆς άσημένιας θάλασσας γυαλιζαν τά νερά,
Μά εκεί που γαλαξόφερναν, ος μιá γωνιά κρυμμένη
Γλυκά, γλυκά έστέναζε κιθάρα λυπημένη.
"Αχ! όλα ήσαν ήσυχά" τ' άγέρι δέν φυσούσε
Κι' ο γονδολιέρης μακρυνά, μονάχα τραγουδοῦσε.

Τό κύμα έτραγουδαν γλυκά τό γαλανό,
Και τ' άστρο που τρεμόπυνη ψηλά στον οδρανό,
Τήν εύτυχία, τήν χαρά, τά βάσανα, τήν πόνο,
Τον έρωτα που μυστικά τά στήθια μας θερμαίνει
Και τήν γλυκιά τήν άνοιξι που λουλουδοσπαρμένη
Και που γεμάτη εωδιαίς έρχεται μόνο.

Ό γονδολιέρης μακρυνά έστέναζε πιανά.
Και τό τραγουδι σ' ύνειρα μᾶς πήρε τρυφερά,
Εις της ψυχῆς μας της φτωχής έξώθηκε τά βάθη,
Και νέα άναψε φωτιά στοῦ πόνου μας τά πάθη.
Θυμάσαι; νύχτα ήτανε' ή γόνδολα έκυλούσε
Κ' ή Βενετιά σάν ύνειρο μαγευτικό περνούσε.

ΘΕΟΔ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Τῷ κ. Γ. Μιχαηλίδῃ

Άγαπητέ μου Γιάννη!

Ο πρώτος άνθρωπος, τον όποιον είδα πατών επί της Αιγυπτιακής γῆς, ήτο σί—πολύτιμος των Αθηνών και παλαιά φίλια — και εις τήν ευγενή σου προθυμίαν ήπειλω τήν ίκανοποίησιν της δημοσιογραφικής μου περιηγήας και όσα περί της φιλοξένου χώρας έμαθα.

Θά παραξενευθῇ λοιπόν κανείς αν εις σέ άπερωσάω ότι δικαιοκριτικώς σοῦ άνήκει;

Σὺς
Γ. Β. Τ.

ΑΠ' ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΝ

Όταν ή βάρκα ή όποία έφερα τούς οικείους μου έγαθῇ ὄπισω από τά πυκνά σκάφη τά άραχμένα κατά σειράν εις τήν προκομιάν. μία βαρεία μελαγχολία έπεκλήθησεν επί της ψυχῆς μου. Ο Πειραιεύς, ή θορυβώδης και εργατική αύτή πόλις, προσελάμβανε δι' έμέ τήν σιγαλήν έκείνην μιάν έκφρασιν άρρήτου γλυκύτητος και αι Αθήναι αι όποια έν απόπῳ διεκρίνοντο εις τά βάθη του ὀρίζοντος λευκαί υπό τον βαθυκόκκον ὄγκον του Υμηττοῦ μου έφαινοντο ως νά μέ άπεχαίρειτον μέ λύπην.

Προσεπάθησα νά διευθύνω άλλου τάς σκέψεις μου και άπεράσισα νά έξετάσω τό πλοῖον τό όποιον επί δύο ήμερονύκτια θά μ' έφεραν επί της ὄχρας έκτάσεως. Τό σκάφος κομψώτατον, χαριτωμένον, έλαφρότατον νομίζεις επί της επιφανείας της θαλάσσης κέλυφος, άνέμενε μέ κάποιαν άνοπομονησίαν νά ξεκινήσῃ. Οί αξιωματικοί του και οί υπάλληλοι μέ τά φέσια των τά Τουρκικά και τήν Κωνσταντινουπολίτικην Σταμπούλιαν, πολυάσχολοι τήν ὄραν έκείνην διήρχοντο ως άστραπή έμπροσθέν μου. Εις τό κατάστρωμα Πέρσαι προσκυνηταί έστιβαζόμενοι κατά στρούς, συνεζήτηρον χαμηλοφώνως μεταξύ των εις γλώσσαν ή όποία δέν είχε τίποτε τό καταληπτόν δι' έμέ. Και τό συναίσθημα αύτό της μονώσεως έν μέσῳ ὄλου εκείνου του κόσμου επέτεινε τήν μελαγχολίαν μου και τό νέφος τό όποιον περιέβαλε τήν ψυχῇν μου ως νά κατέστη πυκνότερον.

**

Έν τούτοις ο "Πρίγκηψ Άμπάς, έξεκίνησε και μετ' ὀλίγον γοργός άφρινεν ὄπισθέν του τάς εύρηάμους της Αιτικής άκτής. Ηδη τά μάτια μου σχεδόν διακρυσμένα άπεχαίρειτον τό Φάληρον και μετ' αύτό τήν ὄξαιαν προέκτασιν του Υμηττοῦ πρὸς τήν θάλασσαν και μετ' ὀλίγον ακόμη σιγά σιγά εις τό σκότος της έπερχομένης νυκτός έχανοντο ὄπισω μου ή γαλανή Αίγινα και βαθύταρον τό έν μετά τό άλλο τά άλλα του Σαρωνικού νησιά.

Συγχρόνως ο κώδων του άτμοπλοίου καλούμενος εις τό δειπνον μοί υπενθύμισεν ότι όλα εκείνα τά αισθήματα τά μελαγχολικά δέν είχαν καμμίαν σχέσιν μέ τον στόμαχον κ' έσπευσα κάτω εις τό ὑπόστρωμα όπου ή αΐθουσα του φαγητοῦ. Εὐτυχώς εκεί ή σκηνογραφία τελείως μετεβλήθη.

Εις τήν κομψήν καταρώτιστον αΐθουσαν, εις τό βάθος της όποίας και κλειδοκύμβαλον ὄπηρχεν αναμμένον νά μᾶς κατακυλήσῃ τά ὄτα, μακρά τράπεζα είχε στρωθῇ και παρ' αύτήν είχαν καταλάβῃ τάς θέσεις των οί ποικνοί του πλοίου έπιβάται, άνήκοντες ὄλοι εις διαφόρους του Ισραήλ φυλάς, ὀμιλοῦντες ὄλας τάς ζωντανάς και τάς νεκράς οί λατρός κᾶπου κᾶπου μᾶς έσπρβρίζε και ὄλιγα λατινικά — γλώσσας, άποτελοῦντες έν από τά περιεργότερα και δικαιοκριτικότερα μωσαϊκά. Δεξιά μου και άριστερά μου οί αξιωματικοί του πλοίου πρὸς εύχάριστον έκπληξίν μου συνεζήτηρον "Ελληνικά, τό τελευταίον άποτέλεσμα της δημοτικής έκλογῆς των Αθηνών και όταν και έγώ έλαβα τό μέρος μου εις τήν συναμίλιαν αύτήν ὀμολογῶ ότι καταπλήγην και οί υἱοίς διά τήν ὄρεσιν μέ τήν ὄποιαν προσεπάθουν νά έξηγήσω τί έπαθαν εις τον Άγιον Φιλιππον και έφεραν πρώτον τον άντιπολιτευόμενον ὄποψίφιον και διατί εις του Μακμαρίανῃ ο έπιτυχῶν δέν έπήρε πολλὰς λευκάς ψήφους.

Απέναντί μου Αδστριακός συνταγματάρχης πελωρίων διαστάσεων έφλερτάρειζε μέ τήν πλανητήν του Άγγιλίδα ξανθῆν μίε, άπροσδιορίστου ήλικίας, πόντως ὄμως ίκανῆς νά τήν προσολάξῃ από κιθς άλλον ὄλιγότερον του συνταγματάρχου εύκολον Ο Αδστριακός από καιροῦ εις καιρόν μετετίθεσεν έλληνικώτατα τεμάχιον εκ του πιάτου του εις τό πιάτον της μίε, ή όποία τό καταθρόχθιζεν ένῶ συγχρόνως τρυφερά βλέμματα εύγνωμοσύνης σεμνῶς διεκρίνοντο πρὸς τον φιλόφρονά ίππότην.

Όταν τό γεῦμα έτελείεσθε και οί πλειότεροι των έπιβατών άνήλθον εις τό κατάστρωμα, ο Αδστριακός συνταγματάρχης ὄδηγησε τήν Άγγιλίδα εις τό κλειδοκύμβαλον εκ του όποιου μετά τινας στιγμάς γλυκείς οί πρώτοι της είσαγωγῆς ήχοι άνεμινόντο μέ της θαλάσσης έξω των έλαφρών μυκηθμόν και τό μονότονον της μηχανῆς του άτμοπλοίου κρότον.

Η Άγγιλίς έφάνῃ πρὸς σιγαλήν έρευνώσα εις τον νοῦν της ήθελε νά τραγουδήσῃ κᾶτι τό όποιον νά ήτο κάπως δι' ὄλον τον κόσμον και έως διά νά εύχαριστήσῃ τον συνταγματάρχην, ο όποιος δέν ήγνώει Άγγιλικά, ήρχισε:

Vouldouz rien ne plous tormir

Εις τήν κλιμακα τήν ὄποιαν έρρίφθην διά ν' άνέλθω εις τό κατάστρωμα και νά σωθῶ από τήν μουσικήν έκείνην άπελπισίαν συννητήθην μετά διακεκρυμένης έλληνίδος δεσποίνης ήτις διά τον αυτον λόγον έτρέπετο εις φυγήν από τήν αΐθουσαν. Μία διαμαρτυρία έν ὄνόματι της τέχνης μου έξέφυγεν ὄψη λοφώνως και αύτό ήρκεσε νά μοί παράσχη τήν εύχαριστήσιν νά άρχίσω εύάρεστον συναμίλιαν μέ τήν διακεκρυμένην έκείνην κυρίνα

έν τῇ ευκολία, ήτις μόνον εις τούτατας περιστάσεις επιτρέπεται.

**

Τό πρωτ' όταν εις τό κατάστρωμα συννητήθην μέ τήν μίε, έφαινετο αύτη άναντιώσκουσα μετά προσοχής τεμάχιον χάρτου τό όποιον από καιροῦ εις καιρόν έκρουπεν έπιμαλώς. Έν τούτοις εις μιάν από τάς πολλὰς φορές ο άνεμος ταχύς ήρπασε τό χαρτί και τό έφεραν εις τούς πόδας μου. Τό έπήρα και έσπευσα νά τό προσφέρω ὄλιγον άδεισίως εις τήν κάτοχόν του, ή όποία κατακύκκινος και άνησυχως μου έψιθύρισε:

— Προσέξτε μή σας ιδῇ ή μαμά.

— Άλλά διατί δεσποινίς;

— Νά μάθῃ πῶς διαβάζω τέτοιον βιβλίον!

Έρριφα ταχύ βλέμμα εις τάς δύο σελίδας του βιβλίου εκείνου. Ητο ο "Έρωσ του Τόστρη", έν από τά τρυφερότερα και άθωώτερα έργα του Δ' Άννουίντσιο.

Όταν μετ' ὄλιγον συνήνησα τήν Έλληνίδα συμπλωτήρα μου, έσπευσα θριαμβευτικώς νά της διηγηθῶ τήν ανακάλυψιν μου. Α! Έξάπαντος αξιομακρίτερον είναι τό έθνος, του όποιου πανάρχαια γεροντοκόριτσα έντρέπονται και τον δ' Άννουίντσιο νά διαβάσσουν. Η ευγενῆς κυρία έξέδρη τον ένθουσιασμόν μου αυτον μέ μειδίμα, τό όποιον έφαινετο ως νά μου έλεγεν ότι πολὺ σπαῦδος.

Τό βράδυ μίαν μετά τά μετάνοικτα ὄραν άνηρχόμεν σινοχωρημένους τήν μικράν κλιμακα, έπιθυμῶν ν' αναπνεύσω ὄλιγην νυκτερινήν θρόσον εις τό κατάστρωμα. Όταν έφθασα εις τό τέλος πλέον και προέβαλα τήν κεφαλήν μου διά νά έξέλθω εις τό κατάστρωμα, μία φουγάλα ὄπατις, κᾶτι ὄμοιάζον πρὸς πελώριον άράχην άπάγοντα λευκήν νηρηίδα, διήλθε πρὸ έμοῦ.

Έσπευσα νά ιδῶ τί συνέβαινε. Εις τό άκρον πλέον της πρῶρας είχε φθάσει τό περιεργον έκείνο σύμπλεγμα, και όταν μετά τινας στιγμάς μέτα από τά πυκνά σχοινία και τά αλύσεις της άγκύρας διηθουνα πρὸς αύτό έπιμονον και αῦθαδης βλέμμα άνεκάλυψῃ τήν ξανθῆν Μίε εις τρυφερότατον τόθεῖν τότε μέ τον Αδστριακόν συνταγματάρχην.

Τήν έπομένην, καθ' ήν ὄραν οί λεμβιδόχοι είσορμῶντες άπήγην θριαμβευτικῶς τάς άποσκευάς μου, συννητήθην μέ τήν Έλληνίδα κυρίαν, εις τήν ὄποιαν δέν ήμπόρεσα νά κρατηθῶ και νά μή διηγηθῶ τήν νυκτερινήν ὄπεσίαν.

Εκείνη έμεδίασε μέ τό ἴδιον της μειδίμα και μέ ήρώτησε:

— Είδατε τήν Μίε Helyett, τήν ὄπερετταν.

— Όχι, κυρία μου, άκόμη.

— Νά φροντίσῃτε νά τήν ιδῆτε.

**

Η Αλεξάνδρεια σηματολόγησε διά τήν έορτήν του Κεθίδου, μοί παρέσχε τήν ευκαιρίαν νά λάβω τήν πρώτην, άλλ' ίσχυροτάτην περί του έλληνισμού της χώρας έκείνης έντόπωσιν.

Παντοῦ εις τούς έξώτας ήδελφωμένους ή

Αιγυπτιακή και η Έλληνική σημαία αποδεικνύουν πόσον εις την φιλόξενον και από παραδόσεων ήμελλομένην εκείνην χώραν, τὰ ζώα στοιχεία διειροδόθησαν ὅλην τὴν εὐρωπαϊκὴν δρᾶσιν, καὶ πόσον ὁ Ἑλληνισμός, ὁ ἀνίσχυρος καὶ ἐπιβάλλον Ἑλληνισμός, ἐπωροστώτατος εἰς τὴν προδευτικὴν ἐξέλιξιν τοῦ τόπου τὸν ὅπου διηβρέχει ὁ θεῖος Νεῖλος.

Τὴν Αἴγυπτον, τὴν Ἑλληνικὴν, καθ' ὅλας τὰς φάσεις καὶ τὰς ὄψεις τῆς δρᾶσεως τοῦ ἐν αὐτῇ ὁμογενοῦς στοιχείου, θὰ παρουσιάσω εἰς τοὺς ἀναγνώστας μου καθ' ὅσον ἀντέληφθην αὐτὴν ἐκ τοῦ σύνεργου ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν καὶ ἐκ μελέτης ἐπισταμένης, εἰς τὴν μὲν ἐνεθάρρυνον ἰδίως θερμῶι λόγῳ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν φιλόξενον κοινωνίαν, εἰς τοὺς κολπὸς τῆς ὁποίας διέβηον ἀναμφισβητήτως ἐποχὴν ἐκ τῶν καλλιτέρων τοῦ βίου μου.

Γ. Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Καλὸν εἶναι νὰ γείνη σκέψις καὶ περὶ σκιάσεως τοῦ Σταδίου· οἱ τελεσθέντες ἀγῶνες ἔλαβον χώραν κακῶς λίαν ἐνωρίς. ὁ δὲ καιρὸς ἦτο ἐκτάκτως ψυχρὸς καὶ ὅμως τὰς δύο ἡμέρας ὁ ἥλιος ἦτον ὀχληρὸς· τί θὰ συμβῆ εἰς τὸ μέλλον ὅταν οἱ ἀγῶνες θὰ τελεθῶνται βεβαίως περὶ τὸ τέλος Ἀπριλίου, ἢ καὶ κατὰ τὴν πρώταν ἡμέραν τοῦ Μαΐου, μάλιστα εἰς τοὺς ἀγωνιστάς, οἵτινες ἔχουν κατὰ τὴν ἀγωνίαν τοῦ ἀγῶνος τὸν ἥλιον κατὰ πρόσωπον, ἔτι δὲ καὶ εἰς τοὺς θεατὰς καὶ μάλιστα τοὺς ξένους καὶ πρὸ πάντων τὰς Κορίας κατ' ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ ἥλιος δὲν εἶναι ἀνεκτός, τὰ δὲ ἀνθίλια ἐξ ἀνάγκης ἀπαγορεύονται καὶ πρέπει νὰ ἀπαγορευῶνται; κινδυνεύουσαν ἅπαντας νὰ πάθωμεν ἀπὸ ἡλιασίν καὶ τὸ ζήτημα μόνον τοῦτο δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἀγῶνων. Ἡ σκίασις τοῦ Σταδίου διὰ χονδρῶν ναυτικῶν αἰφρών ὑφασμάτων εἶναι οὐ μόνον δυνατὴ καὶ ἀναγκαία χάριν τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ θεάματος, διότι θὰ περιορίζῃ τὸ βλέμμα καὶ τὰ ἀντικείμενα θὰ μεγεθύνωνται μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ θεατῶν, ἢ δὲ ἔτις ἢ περιβάλλουσα τὴν ἀτμοσφαιραν καὶ ἀντικείμενα τινὰ καὶ ἢ δυσκολεύουσα τὴν ὄρασιν εἰς τὴν ἀντίληψιν τῶν ἀντικειμένων ἐξ ἀνάγκης θὰ παύσῃ.

Ἡ τελετὴ τῶν ἀγῶνων πρέπει νὰ εἶναι πομπωδέστερα καὶ ποικιλιότερα καὶ ἢ διαρκεῖα τῶν νὰ παραταθῇ· οἱ τελευταῖοι μάλιστα ἂν καὶ διήρκεσαν ὀλίγας ἡμέρας ἤρχισαν νὰ γίνωνται μόνον καὶ νὰ κωρυφῶνται, ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἀποφύγωμεν τὸν σκόπελον τοῦτον. Ἀπὸ Θεοῦ ἀρχεσθαι καὶ εἰς Θεὸν ἀναπαύεσθαι· κατ' ἀρχὰς πρέπει νὰ ψάλλῃται ἀγαμέμνης ὑπ' ὄλης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐν μεγάλῃ στολῇ πρωτοστατοῦτος τοῦ Μητροπολίτου μετὰ τῶν κυριωτέρων χορῶν τῶν ἐκκλησιῶν· ἢ ἱερατελεστία ὄχι μόνον ὑφέλλεται ἀπὸ πάντα χριστιανῶν καὶ μάλιστα περὶ τοιαύτης πράξεως ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἐμεμφιμύριαν ἀποδίδοντες μάλιστα τὰς ἀποτυχίας

μας εἰς τὴν ἄλλεψιν τῆς ἱερατελεστίας ταύτης, ἢ ὅποια μὲ τὸ ἱερατεῖον καὶ τὰς στολάς του, τοὺς ψάλτας καὶ τοὺς χοροὺς τῶν θὰ ἀποτελεσθῇ μεγαλοπρεπὲς καὶ γραφικώτατον θέαμα, ἰδίως διὰ τοὺς ξένους.

Ὁ Ἀμφιβαλῆς, ὁ Γραμματεὺς καὶ ὁ Ἀλοτάρχης καλὸν εἶναι νὰ φέρωσιν ἀρχαίαν στολήν· σύμφωνον μὲ τὰς διασωθείσας περιγραφάς, οἱ Ἕλληνες ἀγωνιστὰὶ καλὸν εἶναι νὰ φέρωσιν κρᾶνος ὀρειχάλκινον μὲ ἐρυθρὰν οὐράϊαν καὶ χλαμύδα ἐπίου λευκὴν μὲ κυανὰ κοσμήματα πέριξ. μὲ θυσάνους καὶ παρυφὰς εἰς τὰ ἄκρα οἱ δὲ ὑπέρετα νὰ φέρωσιν ἢ ἑλληνικὰ ἐνδύματα σημερινά, ἢ εὐρωπαϊκὰ χρυσοπάρφα κτλ. Ὁ δὲ στρατὸς τῆς ὀμπρεσίας ἂς εἶναι ἐκ τοῦ τάγματος τῶν εὐζώνων.

Τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα ἐκάστου ἀγῶνος, μὴ δυναμένου νὰ τελεσθῇ ἐν τῷ Σταδίῳ, πρέπει νὰ τελεθῶνται ἐν αὐτῷ χάριν ποικιλίας καὶ εἰ δυνατόν καὶ αὐτὴ ἢ ἱπποδρόμια καὶ ἀρματοδρομία χάριν τῆς ποικιλίας, τῆς ἐνότητος καὶ τῆς γραφικότητος τοῦ θεάματος. Ὁ στρατὸς πρέπει νὰ λαμβάνῃ μέρος πομπωδέστερον καὶ μάλιστα ἢ τελετῆ τῶν ἀγῶνων. Ἄς ἀρχίσῃ καὶ ἂς τελειώσῃ, καὶ διὰ ποροβολισμῶν τινῶν.

Ἦρνος ἕως τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων πρέπει ἀφεύκτως ἔω· τότε νὰ ποιηθῇ, νὰ μελοποιηθῇ καὶ νὰ ἐκτελεσθῇ διὰ πλειοτέρων μέσων. Ὡς καὶ ὁδὴ πρέπει εἰς τὸν Ἀβέρωφ νὰ ποιηθῇ καὶ νὰ ἀπαγγελθῇ εἰς κατὰλληλον ὄρον καὶ ἡμέραν ἢ καὶ νὰ τονισθῇ χάριν εὐγνωμοσύνης.

Ὁ στολισμὸς τῆς πόλεως ἂς λαμβανῇ χώραν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῶν ἀγῶνων ἐλπίζομεν δὲ ὅτι αἱ σημαῖαι, οἱ θυρεοὶ, οἱ κοντοὶ, τὰ ὄργανα τῶν ἀγῶνων καὶ ὅσα ἄλλα ὅτι ἀπειρημέθυσαν καὶ παρεδίθησαν δεόντως εἰς ὑπεύθυνον, ὥστε νὰ δύνωνται νὰ χρησιμεύσωσιν ἐκ νέου ὀφειδ' αὐτὰ ἔδαπανήθησαν ὀφειδῶς τόσα χρήματα.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας εἶναι μεγίστη ἀνάγκη νὰ προστεθῶσι καὶ ποικιλιοὶ ἀγῶνες καὶ μάλιστα νὰ παρασποθῶσι δρομοτικά ἔργα τινὰ νέα καὶ ἀρχαῖόν τι δρᾶμα, διότι οὐ μόνον καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἀπετέλουσαν μέρος ἀνασποσαστῶν τῶν ἀγῶνων, ἀλλὰ καὶ χάριν ποικιλίας καὶ διότι πρέπει νὰ δεῖξωμεν εἰς τοὺς ξένους, οἱ ὅποιοι καὶ νῦν παραπανούνται, ὅτι δὲν ἐγράψωμεν μέχρι σήμερον ἔργα διὰ τὴν σκηνήν. Τούτων ἕνεκα πρέπει νὰ ἐπισκευάσωμεν τὸ θέατρον τοῦ Βάκχου, μάλιστα καὶ νὰ τὸ σκιάσωμεν καὶ ἐν αὐτῷ νὰ παρίστανται ἅπαντα τὰ ἔργα ταῦτα. Ἐλπίζω γενναῖωδώς τις Ἕλληνας ἢ καὶ ξένους θὰ εὐρεθῇ νὰ χορηγήσῃ τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ θεάτρου καὶ μὲ τὸν καιρὸν ἂν ἐξευρεθῶσι τὰ ἀναγκαῖα χρήματα τότε νὰ ἐπισκευασθῇ καὶ τὸ θέατρον τοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ παρίστανται τὰ νέα ἔργα καὶ νὰ δύνωνται νὰ χρησιμεύῃ καὶ ὡς θερινὸν ἐπίσημον θέατρον εἰς τὸν καταλλήλοιστον συγκεκριμένον θίασον.

Καλὸν θὰ ἦναι νὰ τελεσθῶσι καὶ οἱ γραφικώτεροι ἐθνικοὶ χοροὶ μετὰ τῶν ἐθνικῶν καὶ συνήθων αὐτῶν ἐνδυμασιῶν καὶ ὄπλων, ὅπερ οὐ μόνον γραφικὸν ἀλλὰ καὶ ποικίλον καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς, μάλιστα δὲ διὰ τοὺς

ξένους. Μὲ τὸν καιρὸν δυνάμεθα ἴσως νὰ ἀπεικονίσωμεν καὶ παρελάτας ἱστορικῶν τινῶν ἐποχῶν διὰ καταλλήλων ἀμφιέσεων, ἀλλὰ μόνον ἐὰν οἱ ἀγῶνες ἀποβαίνουσι μόνοντο καὶ κοπιαστικοὶ διότι διὰ τῶν μέσων τούτων δυνάμεθα νὰ προσελκύσωμεν πολλοὺς ξένους θεατὰς παρατείνοντες τὴν ἐνταῦθα διαμονὴν τῶν ὄσον ἔνεστι πλειότερον προσφέροντες αὐτοῖς νέα ψυχαγωγικὰ θεάματα καὶ ἀφθονον διανοητικὴν τροφήν, ὥστε οἱ πλείστοι τῶν πλουσιῶν περιηγητῶν οἱ διερχόμενοι ἐν Ἑλθεσίᾳ, Αἰγύπτῳ καὶ Ἰταλίᾳ, ἦτις κατορθῶναι μὲ τὰς μασκοπράδας τῆς νὰ τρέφεται, ἐν μέρει, ἀπὸ τοὺς περιηγητὰς. (1)

Αἱ ἐκδρομαὶ εἰς Ὀλυμπίαν, Μυκήνας, Δελφοὺς, Σαλαμίνα, Μαραθῶνα καὶ ἄλλα· χρὸν πρέπει νὰ διοργανισθῶσι συστηματικῶς μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγῶνων, οἰκονομικῶς, διδασκατικῶς καὶ εὐχαριστικῶς ὡς καὶ ἢ ἐνταῦθα διαμονὴ (ἐνοσθὸν οἴκηρον καὶ διατροφήν) τῶν ξένων, τοὺς ὅποιους ἐκμεταλλεύμενοι συνεισφέρουσιν εἰς τὸν πόρον ἡμῶν καὶ ἴσως δι' αὐτῶν μόνον δύναται νὰ μηδενισθῇ ἢ διαφύρα τὸ χρυσοῦ καὶ τῆς ἀναγκαστικῆς κυκλοφορίας.

Εἰς τὴν βράβευσιν τῶν Ὀλυμπιακῶν πρέπει νὰ προσέξωμεν τὰ μέγιστα: ὁ κότ νος, ἢ δάφνη, ὁ φοινῆ, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἢ μωρίνη θὰ ὡς τὰ κατ' ἐξοχὴν σύμβολα καὶ ἢ δι' αὐτῶν ἐκδηλώσεως καὶ βραβεύσεως τῆς νίκης. Ἡ εἰς αὐτὰ προσθήκη καλλιτεχνικῶν διπλωμάτων μετὰ τοῦ ἐκ χαλκοῦ, ἀργύρου ἢ καὶ χρυσοῦ μεταλλίου, ἀναγκαιώτατον καὶ ἀναπόφευκτον νὰ προστεθῇ δὲ εἰς ταῦτα ἰδιωτικὸν τι ἢ καὶ ἐπισημῶν τινας προσώπων Ἑλλήνων ἢ ξένου ὄρων μὲ πρόθεσιν τιμητικὴν ἢ ἀναμνηστικὴν ἢ μικρὰς ἀξίας, τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀνεκτόν· ὅμα ὅμως ὑπερβῆ τὰ ὅρια ταῦτα, οἱ ἀγῶνες θὰ ἐκφρασεύσῶσι, θὰ χάσωσι τὸν σκοπὸν καὶ τὴν σημασίαν τῶν καὶ ἢ τῶς Ἐπιτροπῆ τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων κατανοήσασα καλλιστὰ τὸν σκοπὸν τῆς ἀπέκλεισαν αὐτῶν πάντα χρηματικῶν ἐκ τῶν ἀγῶνων καὶ πρέπει νὰ ἦναι ἀσθηροτάτη ἐν τῷ μέλλοντι, διότι ὁ κόσμος ἦτον ἔτοιμος νὰ διαφθερῇ τινὸς τῶν Ὀλυμπιακῶν μα.

Ἡ δὲ φύσις τῆς σημαίας τοῦ ἔθνους εἰς ὃ ἀνήκει κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἀγῶνων, ἢ προσφορὰ τοῦ κοτινοῦ, τοῦ διπλώματος καὶ τοῦ μεταλλίου ὑπὸ τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς διανομῆς τῶν βραβείων μὲ τὰς ὑψωμένας ἐθνικὰς σημαίας πάντων τῶν Ὀλυμπιακῶν, ἢ παρέλασις αὐτῶν ἐν τῷ Σταδίῳ μετὰ τοῦ Ἀλυτάρχου ἡγορημένου, ὅπὸ τὰ ραβδαία χειροκροτήματα τοῦ πλήθους καὶ τὰς εὐκρινεῖς καὶ παταγώδεις ζητωκραυγὰς αὐτοῦ, εἶναι ἢ ὑψίστη ἀμειβὴ καὶ ἢ εὐγενεστέρα ἐκδηλώσεως τῶν συγχαρητηρίων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ· οὐχ ἦττον εἰς ταῦτα δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν τὰ ἐξῆς:

(1) Ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ δήμου ἐδωκανήθησαν ἐν Ρώμῃ διὰ τὰς τελευταίας ἀποκρίω περὶ τὰ 3 ἑκατομμύρια, συνκεντρωθῆσαν ὅμως 70 χιλ. ἔξω.

[Ἐπειτὰ τὸ τέλος]

Ο ΓΑΜΠΡΟΣ ΜΑΣ ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΕΙΣ

ΕΥΛΑΛΙΑ. Ἄ! ὕστερα ἀπὸ τὴν βραδυὴν σκηνὴ ἢ ἀλήθεια εἶναι πῶς δὲν ἐπιρριμένα ποτὶ νὰ ἐξανθήθῃ ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ Ἄ! κυρία Εὐλαλία... Δέκα ἐπὶ τὰ τώρα χρόνια ποῦ πέθανεν ὁ μακαρίτης ἐγὼ γιὰ τὸ σπαιτικό σας... ΕΥΛΑΛΙΑ. Γιὰ τὸ σπαιτικό μου, τῶκαμας ῥόδο... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Καὶ νομίζετε πῶς φταίω ἐγὼ; ΕΥΛΑΛΙΑ. Ἀλλὰ ποῦς; ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Ὁ γαμπρὸς σας... ὁ Δανιμαρκέζος!... ΕΥΛΑΛΙΑ. Σὲ παρακλῶ νὰ ὀμλήσῃς σὺ γιὰ τὴν ἀγάπην σου... Πῶς θὰς νὰ γίνῃ τὸ κληροδότημα; ΕΥΛΑΛΙΑ. Δὲν παρᾶζει, πήγαινε καὶ χωρὶς τὸ κληροδότημα... ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Καὶ νᾶναι παραμάγειρος! Ἄδικαίετε τὸ παθί! ΕΥΛΑΛΙΑ. Μὰ Κυριάκο, θ' ἀποφασίσῃς ἐπὶ τέλους ν' ἀφήτῃς τῆς φιλοσοφίας καὶ νὰ πᾶς... ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Βρὲ ἀδελφέ, δὲν εἶναι ἐκεῖ ὁ συμβουλευτικὸς σείζης θῆρθη μὲ τὸ τὸ μέρος μας... Καθὼς μοῦ ἔλαγιν ὁ Παντελής... ΕΥΛΑΛΙΑ. Μὲ ἐπὶ τέλους εἶναι καὶ ἄνευ σου... Πρέπει νὰ πᾶς... Ὁ δὲ περιμένουν οἱ μάρτυρες σου... ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Ὁ δὲ πάω, χριστιανὴ μου!... Ἐχομε καιρὸ ὡς τὰς ἔνδεκα... (Τῇ κυρῆ-Λοξῇ). Γιὰ τὸ πῆς μου κυρᾶ-Λοξῇ... ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Διὰ τοῦ βήθους εἰσερχόμενος τῷ Κλωνάρῳ). Ἄ! εἶδατε! Δὲν εἶναι τὸ ἔλεος γὰ... Τώρα ποῦ ῥόδομα ἀπ' ἐξω ἔλονται τὸν ἀντικρινὸν μας σείζη νὰ φωνάζῃ: Ζήτω τοῦ Κλωνάρῳ, Ζήτω! ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Ναι; (Ἰδίᾳ). Ἐδωκες τὸ γράμμα; ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Μάλιστα. ΚΑΩΝΑΡΑΣ. (Ἰδίᾳ). Ὡ! Τώρα ἔμπορὸν νὰ πηγαίνω. (Τῇ Εὐλαλίᾳ). Γίγιναι, Εὐλαλία μου, ὕψις καὶ μὴ μὲ ληθμόνει. (Τῷ Παντελῇ). Τὸ ἀμᾶξι γλήτωρα. (Ὁ Παντελής ἐξέρχεται). ΕΥΛΑΛΙΑ. Στὸ καλὸ ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Τί! γὰ τὰς εἰς; ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Ἐγὼ ὄχι... ἄλλοθ θὰ στεῖλω. ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Καὶ ποῖον; νᾶχομε καλὸ ῥόδομα; ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Τὸ γιὰ τῆς Μακρίδανος!... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Καὶ γιὰ ποῦ; ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Στὸν ἀγῶνιστὸ! Ὁ δὲ τὸν σκωτώσω! (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ ΕΥΛΑΛΙΑ, ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ, εἶτα ΜΠΕΤΤΥ. ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. (Ἐντρομοῦ). Νὰ τὸν σκωτώσω! Χριστὸς καὶ Παναγία! Σῶσον, κύρια, τοὺς εὐσεβεῖς!! ΕΥΛΑΛΙΑ. Ναι βέβαια.. Ὁ δὲ μονομα-

τερικὸν ζήτημα καὶ τὸ οἰκονομικόν. Ἐξοπνοὶ ἀνθρώποι... Ἐξοπνοὶ! ΕΥΛΑΛΙΑ. Μὰ Κυριάκο! (Ἡ κυρῆ Λοξῇ τὸν ἀκούει). ΚΑΩΝΑΡΑΣ. (Νῆ προσέχων ἀλλ' ἐξακολουθεῖν). Ἐκαίνοσ ὁ καμαριέρης σου εἶναι ἕνας... σπῆρτο!.. Ὅλα τὰ καταλάβαινε... Ἄμ' ὁ παραμάγειρος δὲν τοῦ φεύγει λέξις... Ἀκόμη καὶ τὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν τοῦ ὅπουρῆσιν τὴν ἔπαρνε μὲ τὸ πρᾶτο. Τοῦ ἔλεγα πῶς ἢ Ρωσσία ἔχει σκοπὸ ν' ἀπαυτώσῃ, κ' ἐκαίνοσ μοῦ εἶπεν οτι πῶσ οἱ Ρωσσοί τρῶνε καὶ τῆς Φώκαιας. ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Μνήστῃτε μοῦ Κύριε! (Ἡ Εὐλαλία τὴν ἀκούει ὡσεὶ οἰκτιέρουσα). ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Καὶ νᾶναι παραμάγειρος! Ἄδικαίετε τὸ παθί! ΕΥΛΑΛΙΑ. Μὰ Κυριάκο, θ' ἀποφασίσῃς ἐπὶ τέλους ν' ἀφήτῃς τῆς φιλοσοφίας καὶ νὰ πᾶς... ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Βρὲ ἀδελφέ, δὲν εἶναι ἐκεῖ ὁ συμβουλευτικὸς σείζης θῆρθη μὲ τὸ τὸ μέρος μας... Καθὼς μοῦ ἔλαγιν ὁ Παντελής... ΕΥΛΑΛΙΑ. Μὲ ἐπὶ τέλους εἶναι καὶ ἄνευ σου... Πρέπει νὰ πᾶς... Ὁ δὲ περιμένουν οἱ μάρτυρες σου... ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Ὁ δὲ πάω, χριστιανὴ μου!... Ἐχομε καιρὸ ὡς τὰς ἔνδεκα... (Τῇ κυρῆ-Λοξῇ). Γιὰ τὸ πῆς μου κυρᾶ-Λοξῇ... ΠΑΝΤΕΛΗΣ. (Διὰ τοῦ βήθους εἰσερχόμενος τῷ Κλωνάρῳ). Ἄ! εἶδατε! Δὲν εἶναι τὸ ἔλεος γὰ... Τώρα ποῦ ῥόδομα ἀπ' ἐξω ἔλονται τὸν ἀντικρινὸν μας σείζη νὰ φωνάζῃ: Ζήτω τοῦ Κλωνάρῳ, Ζήτω! ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Ναι; (Ἰδίᾳ). Ἐδωκες τὸ γράμμα; ΠΑΝΤΕΛΗΣ. Μάλιστα. ΚΑΩΝΑΡΑΣ. (Ἰδίᾳ). Ὡ! Τώρα ἔμπορὸν νὰ πηγαίνω. (Τῇ Εὐλαλίᾳ). Γίγιναι, Εὐλαλία μου, ὕψις καὶ μὴ μὲ ληθμόνει. (Τῷ Παντελῇ). Τὸ ἀμᾶξι γλήτωρα. (Ὁ Παντελής ἐξέρχεται). ΕΥΛΑΛΙΑ. Στὸ καλὸ ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Τί! γὰ τὰς εἰς; ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Ἐγὼ ὄχι... ἄλλοθ θὰ στεῖλω. ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Καὶ ποῖον; νᾶχομε καλὸ ῥόδομα; ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Τὸ γιὰ τῆς Μακρίδανος!... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Καὶ γιὰ ποῦ; ΚΑΩΝΑΡΑΣ. Στὸν ἀγῶνιστὸ! Ὁ δὲ τὸν σκωτώσω! (Ἐξέρχεται).

χῆσουν γιὰτὶ χθὲς τὸ βράδο ἐπρόσβαλε τὸν γαμπρὸ μας... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Τὸν Δανιμαρκέζο; ΕΥΛΑΛΙΑ. Τί θὰ πῆ Δανιμαρκέζο; Τὸν γαμπρὸ μας τὸν Ἄνρι... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Μὰ τότε πρέπει νὰ μονομαχήσῃ μὲ ὄλον τὸν κόσμον... Ὅλος ὁ κόσμος ἔξω λέγει ἕνα σωρὸ λόγια γιὰ τὸν γαμπρὸν σας... ἔξω κ' ἐγὼ ἢ καὶ μὴ... ΕΥΛΑΛΙΑ. Ὅλος ὁ κόσμος... Τὸν ἔαρομε δὲ τὸν κόσμον... Ἄν τὸν εἶχανε αὐτὴ γαμπρὸ... θῆτανε ἄγιος... Τώρα... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Ἐξω κ' ἐγὼ ἢ ἀμοιρημαθὲς... Δικαιεπὰ χρόνια τώρα ποῦ πέθανεν ὁ μακαρίτης... Ἐγὼ παλι καὶ γιὰ τὴν Βερδελόπουλο νὰ μοῦ πῆτε... εἴμ' ἔσοιμη... ΕΥΛΑΛΙΑ. Σῶπα στὸ θεὸ σου, κυρᾶ-Λοξῇ, γιὰτὶ... καὶ σὺ... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Ἐγὼ τί φταίω ἢ κακομοῖρα... Μοῦπατε νὰ σᾶς κάνω τῆς προξενίας... τῆς ἔκανα... Ποῦ εἴξευρα... Ἐπειτα γιὰ νὰ ὄθῃτε τὴν ἀγάπην πῶχο στὸ σπαιτικό σας καὶ τὸν Βερδελόπουλο ἀκόμα ἂν ποτὲ... ΕΥΛΑΛΙΑ. Ὁ δὲ πάφῃς πᾶ μ' αὐτὸν τὸν Φωροβερδολόπουλον σου νὰ μὲ σκωτίζῃς!.. ΜΠΕΤΤΥ. (Διὰ τῆς δεξιᾶς θυρῶς). Καλὴ ἡμέρα, μαμά! ΕΥΛΑΛΙΑ. Καλὴ ἡμέρα, παιδί μου... ΜΠΕΤΤΥ. Ὁ Ἄνρι ἐξόπνησε; Ἄ! ἢ κυρᾶ-Λοξῇ. ΕΥΛΑΛΙΑ. Ὁ δὲ ἀκόμη... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Τὸ χρυσοῦ μου. (Τῇ Εὐλαλίᾳ). Ἐγὼ γιὰ λόγου τῆς... ΜΠΕΤΤΥ. Πᾶω μᾶσ... Νὰ τελετώσω τὴν εἰκόνα του...

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΥΛΑΛΙΑ, ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ, ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Ὁ δὲ ἄλλο τίποτε... Μόνον λυποῦμαι τὴν Μπέττυ. ΕΥΛΑΛΙΑ. Ὁ δὲ κάνης καλὰ νὰ μὴ τὴν λυπάται! ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Διὰ τοῦ βήθους ἐσπευσμένως). Κύριε Κλωνάρῳ... Κύριε... Ἄ! Pardon... Ποῦ εἶναι; ΕΥΛΑΛΙΑ. Τί τρέχει; ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Μὲ χιλιας δραχμαῖς τὸν ἀγοράζομα... ΕΥΛΑΛΙΑ. Ποῖον; ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Ὁ συντάκτης τῆς Παταλούδας γράφει ἐναντίον μας, μὲ χιλιας δραχμαῖς τὸν ἀγοράζομα... ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. (Ἰδίᾳ). Τί ἀκριβεία ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Μάλιστα λέγει πῶς ὁ κ. Κλωνάρῳ συννοσῆται μὲ τοὺς ἐξ ἑνοσ ἀπὸ κῆναι γαμπρὸ Δανιμαρκέζο... ΕΥΛΑΛΙΑ. Ἄ! γράφει καὶ γιὰ τὸν γαμπρὸ μας; ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Δηλαδή... δὲν γράφει... τὸν αὐτὸ... νὰ... δηλαδή, τὸν... τὸν βρίζε μᾶ... ΕΥΛΑΛΙΑ. Τὸν βρίζε; (Ἀποφασιστικῶς) Ἄν τὸ μᾶθη ὁ Κυριάκος, ἔξω γιὰ τὸν τὸν κύριον συντάκτη! ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. (Ἰδίᾳ). Αἰωνία του μνήμη καὶ ζοῆ σὲ λόγου μας. Ἐχομ' ἄρᾳ γ' εἰσπαθὶ ὁ κακομοῖρης;

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Τῇ Λοξῇ). Δὲν ἔξερω. (Τῇ Εὐλαλίᾳ). Ναι, μὰ ποῦ εἶναι ὁ κύριος Κλωναρᾶς;

ΕΥΛΑΛΙΑ. Πῆγες νὰ μονομαχήσῃ.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Νὰ μονομαχήσῃ! ὦ! συμφορά! καὶ ἡ ἐκλογὴ!

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

Οἱ ἄνω καὶ ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. (Ἐρχόμενος διὰ τοῦ βάθου· ἐσπευσμένως καὶ μανιώδῃς). Τί ἔμαθα!... Ὁ Κυριάκος παεὶ νὰ μονομαχήσῃ!...

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Ψυχρὰ) Ναι!...

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Νὰ μονομαχήσῃ, νὰ σκοτωθῇ δηλαδὴ γιὰ ἕναν λωποδότη!

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Ὡς πληγθεῖσα λέαινα). Λωποδότη! Τί εἶπες; ὁ Ἄνρι λωποδότης!

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Ναι ὁ Ἄνρι λωποδότης, ὁ Δανιμαρκέζος σου... Ὁ...

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. (Ἰδίᾳ). Καλὰ τὸ εἶχα ἀκούσει ἐγώ...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Λάμπρο! μὴ μὲ συγχίζῃς. Ἄφρη μὲ σὲ παρακαλώ... ἔξερεις...

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Παρειρραίνων). Πῶς!... ὁ κ. Ἄνρι... ὁ κ. Στίγκιξον.. λωποδότης!... ὦ! μὰ δὲν εἶνε σωστό... Δὲν πρέπει... Ἄν τὸ μάθῃ ὁ κύριος Κλωναρᾶς..

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Τῷ Βαρδουκλῆ). Σὰν δὲν ἔντροπεσαι νὰ κάθῃσαι ν' ἀκούῃς τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον..

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Δὲν ἀκούω τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον... παρακάλεσα τὸν Βερδελόπουλο καὶ μοῦ τὰ εἶπε...

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Γελῶσα). Ὁ Βερδελόπουλος!... Χάχ! ἄχ! ἄ! Ὁ Βερδελόπουλος!..

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. (Τῇ Εὐλαλίᾳ). Ἄν εἶναι καὶ τ' ἀπεφασίσετε.. Ἐγὼ ἐδῶ εἶμαι...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Σῶπα παιδιά, χριστιανὴ μου... Ὁ Βερδελόπουλος καὶ ὁ Βερδελόπουλος.

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Μὴ γέλας καὶ εἶναι σοβαρὰ τὰ πράγματα. Τὸ εὐτύχημα εἶνε ποῦ εἴμασταν ἀκόμη σὲ καιρὸ νὰ τὸν διώξουμε, ἂν δὲν ἔφυγε...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Αὐτὸς νὰ φύγῃ!... Ποῖος ἔξερει τί ὄνειρα νὰ βλέπῃ μέσα ἐκεῖ... (Δεικνύει τὸ δωμάτιον ἐνῶ κοιμάται ὁ Στίγκιξον).

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Ἐγὼ θαρρῶ πῶς αὐτὸς κοιμάται καὶ σεῖς ὄνειρεύεσθε!...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Ἐμεῖς ὅτι κάνουμε εἶναι καλὰ καμωμένο, σὺ μόνον κύτταξες νὰ μὴ τὸν κατηγορῆς ἀδίκως.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Καὶ μάλιστα χωρὶς ἀποδείξεις.

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Τῷ Πρωτονοταρίῳ). Ἄμ ἂν κάθῃσαι νὰ γυρεύῃς ἀπ τὸν Λάμπρο λογικὴν καὶ ἀποδείξεις... πέτυχες!

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Ὡστε λοιπὸν μὲ προκαλεῖς!...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Ἐννοεῖται.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Provocatio! καθὼς λέμε 'μεῖς οἱ νομικοί...

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Πῶς τὸ εἶπες, κύρ Συμβολαιογράφῃς;...

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Δὲν εἶναι 'δική σου δουλειά!...

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. (Ἰδίᾳ). Ὄυμ! ἔξερει καὶ αὐτὸς δύο τρία ἀρθανίτικα καὶ θάρρεψε πῶς καὶ εἶναι

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Λοιπὸν, κύρ Βαρδουκλῆ;

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Τῷ Πρωτονοταρίῳ). Δὲν τὸν ἀφίνεις μὲ τῆς ἀποδείξεις του.

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Τὰς ἀποδείξεις μου αἶ; Ὅριστε τὰς λοιπὸν!... (Ἐξάγει τοῦ θυλακίου του φωτογραφίαν). Νὰ μὰ ποῦ μοῦ ἔδωσαν ὁ ἀστynomός!... ἔξερεις τί φίλος μου ποῦ εἶναι... καὶ γιὰ χατήρι μου δὲν ἡθέλησε νὰ κάμῃ σκάνδαλα...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Δὲν σὲ καταλαβαίνω τί λές...

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Δὲν μὲ καταλαβαίνεις αἶ; Τώρα θὰ καταλάβῃς... (Δεικνύων αὐτῇ τὴν φωτογραφίαν). Τὸν βλέπεις τοῦτον; Εἶναι ὁ γαμπρός σου.. καὶ τὸν ζητοῦν ἀπὸ τὴν Λόντρα.

ΕΥΛΑΛΙΑ. Τὰ βλέπεις; Τὸν ζητοῦν καὶ ἀπὸ τὴν Λόντρα ἀκόμη!..

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Θαυμάζων). Ἄπὸ τὴν Λόντρα!...

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Χαρᾶς το!..

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Ἄπὸ τὴν Λόντρα μάλιστα.

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Καὶ ποῖὰ τὸνε ζητεῖ;..

ΕΥΛΑΛΙΑ. Καμμιά κοντέσσα, βέβαια...

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Πεῖὸ πάνω ἀκόμα...

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Πεῖὸ πάνω!

ΕΥΛΑΛΙΑ. Καμμιά προμηθήσσα!...

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Πεῖὸ.. πεῖὸ ἀπάνω...

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Χριστὸς καὶ Παναγία!

ΕΥΛΑΛΙΑ. Τότε θὰ τὸν ζητᾷ ἡ Βικτωρία!..

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Δὲν τὸ γῆρες... Τὸν ζητᾷ.. ἡ Ἀστυνομία!...

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. (Ἀναλαμβάνων τὴν φωτογραφίαν καὶ ἐκπληκτός). Ἡ ἄστυνομία! Πολὸ κακὴ νόμφη!.. (Παρουσιάζων τὴν εἰκόνα τῇ Εὐλαλίᾳ). Μὰ σῆμπως δὲν 'μοιάζει τοῦ γαμπροῦ σας.

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Ἰδοῦσα μικρὸν καὶ ἀπαξιοῦσα νὰ ἴδῃ πλείοτερον). Δὲν τὸν ἀφίνεις κύρ Μιχαλάκη... (Τῷ Βαρδουκλῆ). Λοιπὸν αὐτὸς εἶναι ὁ γαμπρός μου αἶ; Παρακάτω. Νὰ ἴδοῦμε τί θὰ εἴπῃς ἀκόμη!

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Σοῦ φαίνεται πῶς δὲν 'μοιάζει αἶ; Βέβαια αὐτὸς ἔχει μουστάκια ἐνῶ ὁ ἄλλος τὰ εἰδύρισε...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Στήν ζωὴ σου. Λάμπρο... Τ' εἶν' αὐτὰ ποῦ λές!... Δὲν βλέπεις τί πρόστυχο μοῦτρο ἔχει 'δῶ αὐτὸς; (Δεικνύει τὴν φωτογραφίαν)

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Ἰσα, ἴσα...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Τώρα μ' ἐφώτισες.

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Μὰ πῶς διάβολο νὰ κάμω!... Ἄ!... νά! Στάσου! (Δαμβάνει ἀπὸ παρακειμένης τραπέζης τὴν φωτογραφίαν τοῦ Στίγκιξον, τῆς πρώτης πράξεως. Τῷ Πρωτονοταρίῳ). Βλέπεις ἐδῶ;

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Ἄ! Νὰ ὁ κύριος Στίγκιξον, αὐτὸς μάλιστα!...

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Τώρα θὰ 'δῆς. (Ἐξάγει μολυβδίδα καὶ προσθέτει εἰς τὴν νεῶν φωτογραφίαν μύστακα ὅπως τῆς παλαιᾶς) Βλέπεις;

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Μπᾶ!... Περιεργον!... (Καθ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ἐργασία

τοῦ Βαρδουκλῆ ὁ Πρωτονοταρίος φαίνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκπληκτός). Κύριε ἐλέησον!

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. (Πλησιάζουσα). Μνήσθητί μου Κύριε. Δεκαεπτὰ χρόνια τώρα..

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Ὁ ἴδιος καὶ ἀπαράλλακτος!..

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. (Βαίνων πρὸς τὴν Εὐλαλίαν). Ὅριστε, κυρία μου. 'δέ τον καὶ τώρα... τοῦ ἔβαλλα καὶ μουστάκια... ἐνῶ ἔπρεπε νὰ κάμω τὸ ἐναντίον... Νὰ τοῦ τὰ βγάλω δηλαδὴ, ἂν εἶχε, τρίχα, τρίχα!... 'Δέ τον λοιπὸν!...

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. (Βαίνουσα πλησίον ἐπίσης). Μὴ χειρότερα.

ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ. Μυστήριον... Αὐτὸς λές πῶς 'στὴν Λόντρα... (Βαίνων πρὸς τὴν ἐξοδον). Πᾶω νὰ τὸ 'πῶ τοῦ κ. Κλωναρᾶ. (Ἐξέρχεται διὰ τοῦ βάθου).

(Ἡ Εὐλαλία μένει ἀνανδός)

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

Οἱ ἄνω πλὴν τοῦ ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΥ.

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Χάχ! ἄχ! ἄ! Αἶ! τὸν λωποδότη! (Ἐσπᾷ εἰς γέλωτα.)

ΕΥΛΑΛΙΑ. Μὰ γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Εἶναι κακονοχιωμένος καὶ κοιμάται!

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Ἄ! μέσα εἶναι; Τόσφ τὸ καλλίτερον.. Πᾶω νὰ τὸν ξεπνήσω! (Βαίνει πρὸς τὴν πρὸς τ' ἀριστερὰ θύραν τοῦ Στίγκιξον.)

ΕΥΛΑΛΙΑ. (Σπεύδουσα κατόπιν του). Μὰ Λάμπρο... Λάμπρο, σὲ παρακαλώ...

(Ὁ Βαρδουκλῆς εἰσῆλθεν ἤδη. Ἡ Εὐλαλία ἴσταται παρὰ τὴν θύραν, περίφοβος διὰ τὸ τὸλμημα. Μετὰ δύο τρία δευτερόλεπτα. ἐνῶ ἡ Εὐλαλία φαίνεται προσέχουσα παρὰ τὴν θύραν καὶ ἡ κυρά-Λοξὴ κάμνει τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ, ἐξέρχεται ὁ Βαρδουκλῆς γελῶν ἐτι).

ΕΥΛΑΛΙΑ. Τί εἶναι, καλέ;

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Σιωπὴ μὴ τὸν ξεπνήσης!...

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Χαρᾶς τὸν ὕπνο!...

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. (Γελῶν) Ἐννοια σας ὅμως μὴ φοβάσθε... δὲν θ' ἀκούσῃ... κοιμάται τόσφ μακρὰ...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Πῶς!..

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Λεῖπει ὁ φιλαράκος... λεῖπει... τὸ κρεβδᾶτι του εἶναι ἀπείραχτο ἀκόμα.

ΕΥΛΑΛΙΑ. Λεῖπει;

ΒΑΡΔΟΥΚΛΗΣ. Τὸ 'στριψε βέβαια!...

ΕΥΛΑΛΙΑ. Ἄχ! θὰ 'πῆγες νὰ μονομαχήσῃ! (Πίπτει ὡσεὶ λιπόθυμος).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἄνω καὶ ΜΠΕΤΤΥ.

ΜΠΕΤΤΥ. (Ἐκ τῆς δεξιᾶς θύρας). Μὰ δὲν ἐξόπνησαν ἀκόμη ὁ Ἄνρι;

ΚΥΡΑ-ΛΟΞΗ. Καλέ, πάει νὰ μονομαχήσῃ, χρυσό μου!

ΜΠΕΤΤΥ. Νὰ μονομαχήσῃ ὁ Ἄνρι!.. Ἄχ! (Πίπτει ἐπὶ τῆς ἄλλης ἄκρας ἀπέναντι τῆς Εὐλαλίας).

[Ἐπεται τὸ τέλος.]